

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет фізичної культури та спорту
Кафедра спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О.А.Кузнецова

27" серпня 2019 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТРЕНЕРА

Ступень бакалавра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Код та найменування спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Освітня програма Фізична культура і спорт: тренер з видів спорту

Миколаїв – 2019 рік

РОЗРОБНИК: Бірюк Світлана Валеріївна, доцент кафедри спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту

Програму схвалено на засіданні кафедри спорту

Протокол від "27" серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри спорту _____ (Славітяк О.С.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету фізичної культури і спорту

Протокол від "27" серпня 2019 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ (Литвиненко О.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від "27" серпня 2019 року № 14

Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Кузнецова О.А.)

ВСТУП

Професійна майстерність тренера – це профілююча навчальна дисципліна, що формує систему фундаментальних знань, які визначають професійну діяльність тренера – педагога у сфері фізичного виховання і спортивного тренування.

Вивчення курсу «Основ педагогічної майстерності тренера» сприяє більш високій професійній підготовці студентів в галузі теорії і сучасній методикі підготовки тренерів вищої кваліфікації.

Головними завданнями в процесі викладання дисципліни є ознайомлення студентів з основами професійної діяльності сучасного тренера, його функціями, педагогічними здібностями, стилем його діяльності, діловим і особистими взаємовідносинами тренера зі спортсменами, чиновниками, суддями та ін.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є – особливості професійної діяльності тренера, а також педагогічного процесу навчання, розвитку й удосконалювання специфічних якостей спортсмена.

Міждисциплінарні зв'язки: теорія та методика фізичного виховання, спортивна фізіологія, теорія та методика викладання обраного виду спорту, психологія спорту.

Програма навчальної дисципліни складається з таких кредитів:

Кредит 1. Особливості педагогічної діяльності тренера в процесі роботи зі спортсменами.

Кредит 2. Індивідуалізація педагогічного процесу в роботі тренера

Педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст. Особисті якості тренера-викладача.

Кредит 3. Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

1.1. Метою викладання дисципліни «Основи педагогічної майстерності тренера» є формування у студентів конкретних знань та умінь, необхідних для успішної практичної діяльності тренера-викладача.

1.2 Завдання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- складники професійної майстерності тренера;
- структуру діяльності тренера;
- критерії педагогічної майстерності тренера;
- вимоги до діяльності тренера;
- функціональні обов'язки тренера;
- компоненти діяльності тренера;
- педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст;
- роль тренера в підготовці спортсмена;
- особисті якості тренера-викладача.

вміти:

- реалізовувати державні і регіональні програми з фізичного виховання та спорту вищих досягнень;
- планувати та проводити учбово-навчальні заняття із обраного виду спорту;
- використовувати сучасні технології навчання руховими діями та розвитку рухових здібностей юних спортсменів з урахуванням індивідуальних можливостей;
- враховувати індивідуальний підхід у навчанні і вихованні юних спортсменів;
- використовувати фізичні вправи з метою оздоровлення дітей;
- розробити модель індивідуалізації виховання юного спортсмена .
- налагоджувати взаємовідносини з тренерами, спортсменами, чиновниками, суддями і ті.

Мати уяву про особливості професійної діяльності тренера, а також педагогічного процесу навчання юних спортсменів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 3. Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово).

ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність використовувати іноземну мову у професійній діяльності.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Навики здійснення безпечної діяльності.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

II. Фахові:

ФК 1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини та механізми життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості.

ФК 2. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики фізичного виховання та спортивної підготовки.

ФК 3. Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

ФК 4. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних видів робіт основ медичних знань, надавати долікарську допомогу особам під час виникнення у них невідкладних станів та патологічних процесів в організмі, та методику фізкультурно-спортивної реабілітації таких осіб.

ФК 5 . Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту.

ФК 6. Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості.

ФК 7. Здатність визначати закономірності, розвиток і форми психічних проявів людини, а також формувати мотиваційно-ціннісні орієнтації особистості.

ФК 8. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання із загальної теорії здоров'я та здатність до інтегрування знань про принципи, шляхи та умови ведення здорового способу життя.

ФК 9. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

ФК 11. Здатність здійснювати виміри у відповідності до метрологічних вимог, біомеханічний аналіз, синтез, моделювання фізичних вправ та керування рухами людини.

ФК 12. Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту.

На вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності тренера» відводиться 90 годин (3,0 кредити за ECTS).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Особливості педагогічної діяльності тренера в процесі роботи зі спортсменами.

Тема 1. Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.

Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера.

Критерії педагогічної майстерності. Вимоги до діяльності тренера.

Тема 2. Функціональні обов'язки тренера.

Загально педагогічні функції. Специфічні функції тренера.

Тема 3. Структура діяльності тренера.

Компоненти діяльності тренера: проєктувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний.

Кредит 2. Індивідуалізація педагогічного процесу в роботі тренера.

Тема 1 Індивідуальний підхід у навчанні і вихованні юних спортсменів.

Індивідуальний підхід у навчанні як захід педагогічного впливу. Розвиток спортивної активності з урахуванням індивідуальності спортсмена.

Тема 2. Модель індивідуалізації виховання юного спортсмена .

Виховання здорового способу життя юного спортсмена . Виховання морально-вольових якостей.

Тема 3. Вдосконалення фізичних якостей спортсмена.

Організація тренувального процесу. Підготовка спортсмена до змагань. Основи психічної підготовки і психофізіологічну діагностику спортивних здібностей.

Кредит 3. Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом.

Тема 1 Педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст.

Роль тренера в підготовці спортсмена. Педагогічні здібності тренера. Загальні ознаки професіоналізму тренера.

Тема 2. Особисті якості тренера-викладача.

Тренер - як керівник навчально-тренувального процесу. Особистість тренера. Тренування як творчий процес.

Тема 3. Стилi педагогічного керівництва тренера.

Педагогічна система "тренер-спортивний колектив". Особливості спілкування з колегами, спортсменами, судьями. Особливості спілкування з батьками.

3. Рекомендована література

Базова

1. Бондарчук Е. И. Основы психологии и педагогики / Е. И. Бондарчук, Л. И. Бондарчук // Курс лекций. — 3-е изд., стереотип. — К. : МАУП, 2012. — 168с.
2. Кайдалова Л. Г. Педагогічна майстерність викладача : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева. — Х. : НФаУ, 2009. — 140с.
3. Комендант А. Г. Педагогическое мастерство преподавателя физической культуры и тренера / А. Г. Комендант, С. А. Комендант // Мир образования – образование в мире. – 2014. – № 1. – С. 153–159.
4. Кузьмінський А. І. Педагогіка: підруч. / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омельченко. — К. : Знання-Прес, 2014. — 445 с.
5. Якса Н. В. Основи педагогічних знань: навч. посіб. / Н. В. Якса — К. : Знання, 2017. — 358с.
6. Якимов А. М. Основы тренерского мастерства: учеб. пособ. для вузов физической культуры / А. М. Якимов. – М.: Терра-спорт, 2013. – 176 с.

Допоміжна

1. Бондарчук, А.П. Периодизация спортивной тренировки [Текст] / А.П. Бондарчук. - Киев: Олимпийская литература, 2015. - 302, [1] с.: ил. - Библиогр.: с. 291-298.
2. Волков, Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта [Текст]: учебник для студ. вузов физ. культуры и фак. физ. воспитания / Л.В. Волков. - Киев: Олимпийская литература, 2002. – 293 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://sportstalker.org>
2. <http://irbis-nbuv.gov.ua>
3. <http://fizvosp.org.ua>
4. <http://librar.org.ua/sections>
5. <http://prott.com.ua/index>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен

5 Засоби діагностики успішності навчання

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.